

ΥΣΙΣ καλλιτεχνική ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Γλυκίτατος, ἀγαθός, προσηγῆς μὲ τὸ μειδιάμα εἰς τὰ χεῖλη ὁ κ. **Μπονάνος** κατακτᾷ πάντα γνωρίζοντα αὐτόν. Ἀλλὰ πόσον ὀλίγοι τὸν γνωρίζουσι! Σχεδὸν δὲν κατοικεῖ εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἐξόριστος νῦν εἰς τὴν θελκυτικὴν ἐξοχὴν τῶν **Ἀμπελοκήπων**, ἀνίδρυσσε μὲ ἰδιάζουσαν ἰδιοῤῥυθμίαν ὠραιοτάτην οἰκίαν, ἧς ἡ ὄλη πρωτότυπος διασκευὴ

✧ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΟΝΑΝΟΣ ✧

ἀποσπᾷ τὸ βλέμμα τοῦ διαβάτου. . . Ἐκεῖ ἐπηξε τὸ ἐργαστήριόν του καὶ συσσωρεύει τοὺς ὀγκολίθους, ἐξ ὧν ὡς ἄλλος Λευκαλίων δημιουργεῖ ἀνθρώπους ζωντανούς καὶ πλήρεις ζωῆς ὁ ἀκάματος Κεφαλλῆν γλύπτης, ὁ μᾶλλον δόκιμος τῶν μαθητῶν τοῦ ἀειμνήστου Δρόση, διότι ὁ Σῶχος δύναται νὰ θεωρηθῆ σχεδὸν Παρισῖνος. . .

Ὁ κ. **Μπονάνος** παρ' ὅλην τὴν ὑπὸ τοῦ Δρόση μαθητείαν εἶναι ἐν τούτοις θρέμμα γνήσιον τῆς Ἰταλικῆς Τέχνης, διότι ἐν Ἰταλίᾳ ἐξέμαθε τὴν

τέχνην του καὶ ἐκεῖ πρὸ τῶν ἀριστοτεχνημάτων τῶν τε προγονικῶν ἡμῶν καὶ τῶν θαυμασιῶν τῆς Ἰταλικῆς ἀναγεννήσεως ἐτελειοποιήθη, ἐξ ἀμφοτέρων δεχθεὶς ὅ,τι ἡ ἰδία φύσις καὶ ἰδιοσυγκρασία ἐπηγόρευον αὐτῷ.

Διὰ τοῦτο καὶ ἡ τέχνη του εἶναι ἐντελῶς ὑποκειμενικὴ καὶ οὐχὶ ὄζουσα μιμίσεως δουλικῆς καὶ ἀντιγραφῆς ἀφύχου καὶ ὑποκειμενικῆς τῶν θαυμασιῶν προτύπων. Κατώρθωσε πρὸ τῶν ἀνυπερβλήτων ἐκείνων ιτα-

✧ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ ✧

✧ "Η ΨΥΧΗ" (Έργον Γ. Μπανάνου) ✧

Τὸ λαμπρὸν τοῦτο ἔργον τοῦ Ἑλληνος καλλιτέχνου στολίζει νῦν τὸν ἐν Κεφαλληνίᾳ τάφον τοῦ θανόντος τῷ 1896 φιλοπατρίδος ἀνδρός ΕΡΝΕΣΤΟΥ Ι. ΤΟΥΤΑ, υἱοῦ φιλέλληνος καὶ διαπρεποῦς Ἀγγλοῦ Συνταγματάρχου, συναγωνισαμένου τὸν ὑπερ ἀνεξαρτησίας Ἑλληνικὸν ἀγῶνα.

✧ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ ✧
 ✧ " Η ΙΣΤΟΡΙΑ. ("Εργον Γ. Μπανάου) ✧

ρουργημάτων να σώση την ιδίαν προσωπικότητα, φθάνει δὲ νὰ εὐφη τις καὶ βλέμμα ἀπλοῦν ἐπὶ τινων ἔργων του, ἵνα ταχέως πεισθῇ περὶ τούτου.

Καὶ δὲν εἶναι ὀλίγα ταῦτα. Ὁ κ. **Μπονάνος** εἶναι φιλόπονος καὶ ἀκαταπόνητος, ἢ φυσιογνωμία του ἄλλως μαρτυρεῖ τοῦτο. Ἡ ὀλοστορόγυλος, ὡς Μυρῶνειον γλυπτόν, κεφαλή του εἶναι πλήρης δράσεως καὶ δυνάμεως, οἱ δὲ μεγάλοι ὀφθαλμοὶ θερμοὶ καὶ ἀστράπτοντες ζητοῦσιν, ἐρευνοῦσι καὶ ἐξετάζουσι διαρκῶς τὰ πρὸ αὐτῶν.

Τὸ ἔργον, ὅπερ κατ' ἐξοχὴν χαρακτηρίζει τὸν ἐμπνευσμένον γλύπτην, εἶναι ἡ ὡς ρεωτέρα Αἴθρα, ἢ «**Νανὰ**» αὐτὴ ἡ σύγχρονος, ἢ γυμνὴ καὶ ἡδονατικῶς ἀνακλαδιζομένη, ἢ πλήρης λαγρείας καὶ ἡμέρου, ἡμεθύκουσα τὰς αἰσθήσεις, ἢ τόσον ἐξεγερτικὴ καὶ μὲ τὸν διὰ μέσου τῶν σκελῶν της ἀναρῶχόμενον κῆνα, προξενοῦσα ἀληθῆ ὄργασμὸν καὶ σχεδὸν εἰπεῖν δημοσίον σκάνδαλον κατὰ τῶν δημοσίων ἡθῶν. . . .

Εἶναι ζήτημα εἰάν ὁ κ. Ζυμβρακάκης ἐπιτρέψῃ τὴν εἰς κοινὴν θέαν ἔκθεσιν τοιοῦτον σκανδαλώδους πλαστοουργήματος ! . . .

Ἄλλὰ μήπως εἶναι τοῦτο μόνον τὸ μαρτυροῦν τοῦ γλύπτου τὴν καλλιτεχνικὴν ἰδιοσυγκρασίαν; Περὶ αὐτὴν τὴν γυμνὴν Μαινάδα ἴστανται τέσσαρες **Ἐρμαῖ**, τέσσαρα δηλ. ἐπὶ κίονων ἡμίγυμνα ἀγάλματα ὡς ἐκ κορμῶν δένδρων ἐκ τῶν κίονων βλαστήσαντα καὶ ἀξηθῆντα, τὰ ὁποῖα παριστῶσι τὰς τέσσαρας **Ὠρας** τοῦ ἔτους. Εἶναι θαυμασιαὶ συλλήψεις ἐξόχου ἐμπνεύσεως καὶ ἀμέμπτου ἐκτελέσεως. Ἐκασίον αὐτῶν χαρακτηρίζει τόσον λαμπρῶς τὴν ὑποσημαιομένην ὥραν τοῦ ἔτους, ὥστε μόλις εὐφητε τὸ βλέμμα ἐπ' αὐτῶν αἰσθάνεσθε ἢ τοῦ χειμῶνος τὸ εὐγεγος, ἢ τῆς ἀνοιξέως τὸν μεθυστικὸν ζέφυρον, ἢ τοῦ φθινοπώρου τὴν μελαγχολίαν, ἢ τοῦ θέρους τὸν καύσωνα καὶ τὴν ἐκνευριστικὴν χαλαρότητα. Τὰ τέσσαρα ταῦτα κινόγλυπτα ἀγάλματα ἀνήκουσιν εἰς τὸ εἶδος τῆς διακοσμητικῆς γλυπτικῆς, ὡς δ' οἱ **Ἐρμαῖ** τῶν ἀρχαίων εἶναι καὶ ταῦτα προσωρισμένα πρὸς διάκοσμον κήπων καὶ πλατειῶν, πάρκων καὶ δημοσίων κέντρων.

Τὰ παρατιθέμενα ἀνωτέρω φωτοτυπικὰ ἀπεικονίσματα μὲ τὰ ὁποῖα κοσμεῖ τὴν **Πινακοθήκην** της ἐφέτος ἡ δι' ὅ,τι ὥραϊον διαθέσασα πάντοτε λαμπρὰς σελίδας «**Ποικίλη Στοιὰ**», παριστῶσι δύο ἔτερα θαυμαστὰ τοῦ κ. **Μπονάνου** γλυπτά. Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος ἢ λεπτομεροῦς περιγραφή τῶν παντοίων αὐτοῦ ἔργων, ὧν ἕκαστον κέκμηται καὶ ἰδιαίτερόν τι προτέρημα, συνιστῶμεν μόνον θερμῶς παρὶ φιλοτέχνῳ καὶ λάτρει τοῦ ὥραϊοῦ νὰ κάμῃ, ἀντὶ παντὸς ἄλλου περιπάτου κατὰ τὰς ὥραϊας ἀλκυωνίδας προσερχεῖς τοῦ Ἰανουαρίου ἡμέρας ἐκδρομὴν τινα μέχρ' οὗ τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ διαπρεποῦς γλύπτου, ἔνθα θὰ διέλθῃ ἀληθεῖς στιγμὴς ἐννηλῆς καλλιτεχνικῆς ἀπολαύσεως.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Θ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ

